

Lausunnon antaminen Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän alustavasta toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029 / TeA

VD/4146/00.04.03/2026

TeA/JK/MH/EP

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL) pyytää perussopimuksensa mukaisesti lausuntoa 10.9.2026 mennessä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta 2027–2029. Kuntayhtymällä on oltava taloussuunnitelma, joka ajoittuu kolmelle seuraavalle vuodelle. Taloussuunnitelma tarkistetaan vuosittain. Jäsenkuntien antamat lausunnot on liitettävä yhtymäkokoukselle annettavaan talousarvioehdotukseen.

Jäsenkuntia pyydetään esittämään lausunnoissaan näkemyksensä seuraavista kokonaisuuksista:

- HSL:n toimintasuunnitelma
- Liikenteen palvelutaso ja palvelutason muutokset
- Kuntaosuuksien taso
- Kuntakohtaisen ylijäämän käyttö tai alijäämän takaisinmaksu suunnitelmakaudella 2027–2029.

Lisäksi HSL pyytää jäsenkuntia esittämään näkemyksensä seuraaviin kysymyksiin:

- Kannatatteko lipun hintojen matalampaa ja enemmän riskiä sisältävää keskimääräistä korotustasoa (inflaatio + 1,7 %-yks. = noin 3,1 % + kasvutoimet) vai riskittömämpää korotustasoa (inflaatio + 4,6 %-yks. = noin 6 %)?
- Kannatatteko tarkastusmaksun korotusta 130 euroon?
- Miten suuren kustannuslisäyksen olette valmiit hyväksymään kiristetyn päästötavoitteen saavuttamiseksi?
- Millä toimenpiteillä näkemyksenne mukaan HSL:n maksuvalmius turvataan: jäsenkuntien lisärahoituksella, ulkoisella lainanotolla tai muilla ratkaisuilla?

Vantaan kaupungin hallintosäännön 8 luvun 4 §:n 7 kohdan mukaan konsernijaosto päättää lausuntojen antamisesta kuntayhtymien talous- ja toimintasuunnitelmista samoin kuin muidenkin ulkopuolisille annettavien lausumien antamisesta tehtäväalueellaan. Edelleen hallintosäännön 9 luvun 4 §:n 16 kohdan mukaan kaupunkitilalautakunta vastaa kaupungin lausuntojen valmistelusta Helsingin seudun liikenne-kuntayhtymän (HSL) talousarvioesityksistä sekä joukkoliikenteen linjasto- ja liikennöintisuunnitelmista.

Kaupunkitilalautakunta 12.8.2026 § 7

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallituksen konsernijaostolle, että annetaan liitteen mukainen lausunto HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmaehdotuksesta vuosille 2027–2029.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunkitilalautakunnan jäsen Marja Uistola esitti, että lausuntoliitteen ensimmäisen sivun viimeisen kappaleen loppuun tehdään seuraava lisäys: *”Helsingissä sijaitsevalle Mellunmäen asemalle on myös tehtävä turvallisuustoimenpiteitä, koska Itä-Vantaan bussit vievät matkustajia ko. asemalle ja jatkossa myös Vantaan ratikka.”*

Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Asian käsittelyn aikana **kaupunkitilalautakunnan jäsen Emmi Pajunen** esitti kaupunkitilalautakunnan varajäsen Sami Niemisen kannattamana, että lausuntoliitteen sivun 7 kohdan 2a ensimmäinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti (poistettavat kohdat hakasulkeissa ja yliviivattu, lisäykset kursivilla): "Vantaan kaupunki kannattaa lipunhintojen maltillista korottamista siten, että varaudutaan jossain määrin hintojen ja kustannusten nousuun [~~mutta ei 6 % hinnannostolla~~]. Sopiva korotustaso on [~~jossain ehdotetun 3,1 ja 6 % välimaastossa~~] *korkeintaan ehdotetun 3,1 %*. Pidemmässä juoksussa asiakasmäärät tulevat kasvamaan. *On tärkeää varmistaa, että joukkoliikenne pysyy kilpailukykyisenä yksityisiin kyyti-palveluihin verrattaessa.* [~~Energian hinta todennäköisesti laskee jonkin verran maltillisemmaksi.~~] Juna-tien remontin vaikutus on [~~myös~~] jossain määrin väliaikainen ja sen vaikutus kohdistuu eniten Helsinkiin, jolla on perinteisesti ollut vakaa subventioaste eikä siten mitä luultavimmin kriittisiä hinnankorotustar-peita. [~~Sopiva hinnankorotustaso voisi olla Vantaan näkemyksen mukaan 4-5 %, mikä tuntuu matkustajil-le hyväksyttävämältä.~~] 12 miljoonan euron tuottavuusohjelma on niin ikään kannatettava nykyisessä taloustilanteessa. [~~Mikäli osoittautuu, että korotus ei ole riittävä, voidaan tähän reagoida kuitenkin kes-ken vuotta.~~]"

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat jäsen Paju-sen muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 6 jaa-ääntä (Haapalainen, Karhu, Puikkonen, Uistola, Vasarainen, Vähäkangas) ja 8 ei-ääntä (Helvola, Ingervo, Liutu, Luukkanen, Nieminen, Pajunen, Piitulainen, Toivonen). Puheenjoh-taja totesi muutosesityksen tulleen hyväksytyksi.

Asian käsittelyn aikana **kaupunkitilalautakunnan jäsen Teija Toivonen** esitti kaupunkitilalautakunnan jäsen Sirkku Ingervon kannattamana, että lausuntoliitteen sivun 8 viimeinen kappale muutetaan kuulu-maan seuraavasti (poistettavat kohdat hakasulkeissa ja yliviivattu): "Vantaan kaupunki ehdottaa, että HSL selvittää vielä mahdollisuuksia lipuntarkastuksen laajentamiseksi mm. metron osalta, jossa kulkee todella suuria määriä matkustajia. [~~Portittomuus voi joissain tapauksis-sa myös johtaa siihen, että kuljetaan epähuomiossa ilman lippua. HSL:n kannattaakin selvittää myös-mahdollisuutta porttien asentamiseen metron.~~] Lisäksi kannattaa selvittää, voidaanko teknologista tar-kastamista ja kohdentamista laajentaa esimerkiksi siten, että jatkossa nähtäisiin kulkuvälineen sisällä olevien matkustajien ja toisaalta validoitujen/maksettujen lippujen määrä. Vantaa katsoo, että teknolo-gian hyödyntäminen ym. keinot liputta matkustamisen vaikeuttamiseksi ovat parempia ja vaikuttavam-pia vaihtoehtoja kuin pelkkä tarkastusmaksun korotus. Mahdolliset lippujen validointivaatimukset eivät saa kuitenkaan johtaa matkustamisen ja liikenteen sujuvuuden olennaiseen heikkenemiseen."

Puheenjohtaja totesi, että asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he, jotka kannattavat apulaiskaupunginjohtajan pohjaesitystä, äänestävät jaa, ja he, jotka kannattavat jäsen Toi-vosen muutosesitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin 9 jaa-ääntä (Haapalainen, Helvola, Karhu, Liutu, Pajunen, Puikkonen, Uistola, Vasarainen, Vähäkangas) ja 5 ei-ääntä (Ingervo, Luukkanen, Nieminen, Piitulainen, Toivonen). Puheen-joh-taja totesi muutosesityksen tulleen hylätyksi.

Asian käsittelyn aikana **kaupunkitilalautakunnan jäsen Teija Toivonen** esitti, että lausuntoliitteen sivun 10 kohta *Muut lausuttavat asiat* muutetaan kuulumaan seuraavasti (poistettavat kohdat hakasulkeissa ja yliviivattu, lisäykset kursivilla):

"~~[Matkan pituuteen perustuvan hinnoittelun pilotointi on hyvä askel kohti matkustajamäärien lisäämistä].~~ Vantaa katsoo, että ~~[tämän lisäksi]~~ HSL:n tulee selvittää kuluvalle strategiakaudella myös vaihtoehtoa, jossa nykyisen pääkaupunkiseudun kuntien alueelle muodostetaan tasatariffivyöhyke. Kehäradan asemien vyöhyke suhteessa Vantaan työpaikkoihin muodostaa tällä hetkellä epätavanomaisia tilanteita lippujen hinnoittelussa, kun esimerkiksi Tikkurilan alue on C-vyöhykkeen piirissä. *Jatkuvien muutosten ja investointeja vaativien kehityskohteiden sijaan olisi oleellisempaa keskittyä nykyjärjestelmään soveltuvien uusien lipputyyppeiden kehittämiseen. Olisi suotavaa palauttaa lisävyöhykemaksu, vapaavalintainen kauden määräitys sekä tuoda hybridityöntekijöitä palvelevia sarjalippuja ym. erilaisia lippuvaihtoehtoja.*"

Muutosesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto HSL:n toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029 (II)
- Vantaan vanhusneuvoston lausunto HSL:n toimintasuunnitelmasta 2027–2029
- Lausuntopyyntö Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029
- Lausuntopyynnön liite: Alustava Toiminta- ja taloussuunnitelma TTS2027-2029/Lausuntopyyntö Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029
- Lausuntopyynnön liite: Pöytäkirjanote hallituksen päätöksestä 26.05.2025 § 63/Lausuntopyyntö Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2029

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallituksen konsernijaostolle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

suunnittelupäällikkö Markus Holm, puh. 043 827 0942,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)